

**Verksamhets-
berättelse
för
år 2015**

Innehåll

1. Inledning
2. Förbundets arbetsformer
3. Förbundets ekonomi
4. Framtidens utmaningar
5. Kompetens
6. Dialog
7. Profil
8. Bilagor
  1. Medlemmar 2015
  2. Översikt över SUHF:s verksamhet 2015
    - Remissvar
    - Rekommendationer
    - Rapporter
    - Skrivelser
    - Konferenser och seminarier
    - Övriga dokument
  3. Presidiedagar under 2015
  4. SUHF:s arbetsgrupper under 2015
  5. Verksamhetsberättelse från Högskolornas forum för redovisningsfrågor 2015
  6. Verksamhetsrapport från Forum för bibliotekschefer 2015
  7. Verksamhetsrapport från SUHF:s program för ledare i akademien 2015

Förkortningar

CSN	Centrala studiestödsnämnden
EUA	European University Association
HeLP	Högre ledarprogrammet
HfR	Högskolornas forum för redovisningsfrågor
IAU	International Association of Universities
KB	Kungl. Biblioteket
MYH	Myndigheten för yrkeshögskolan
NUS	Nordiska universitetssamarbetet
SDS	Study Destination Sweden
SFS	Sveriges förenade studentkårer
SI	Svenska institutet
SUHF	Sveriges universitets- och högskoleförbund
SULF	Sveriges universitetslärarförbund
UHR	Universitets- och högskolerådet
UKÄ	Universitetskanslersämbetet
VR	Vetenskapsrådet

1. Inledning

Följande verksamhetsberättelse för SUHF:s verksamhet år 2015 följer samma upplägg som förbundets manifestet *Framtiden börjar nu!* (2013) och delas upp i de fyra prioriterade områdena: Framtidens utmaningar, Kompetens, Dialog och Profil.

Verksamhetsberättelsen inleds med en beskrivning av förbundets arbetsformer och ekonomi. Därefter beskrivs vad som planerades att genomföras under 2015 inom varje prioriterat område samt vad och hur det blev gjort. Dokumentet avslutas med ett antal bilagor.

2. Förbundets arbetsformer

Stadgarna

Enligt stadgarna erbjuder förbundet

”universitet och högskolor en gemensam arena för diskussioner och åtgärder. Det har till syfte att främja samråd och samverkan mellan universitet och högskolor och att agera i frågor av gemensamt intresse. Förbundet verkar för att universitet och högskolor ges goda ekonomiska och organisatoriska förutsättningar och därigenom kan bidra till att stärka demokratin och välförhållanden i Sverige. Det arbetar i förhållande till statsmakter och andra organisationer i Sverige, liksom i förhållande till organisationer i Norden, Europa och världen i övrigt. Förbundet arbetar genom framställningar, rekommendationer och uttalanden. Det initierar och genomför utredningar och liknande verksamheter”.

Förutom det som anges i stadgarna ska det finnas en beredskap att hantera och bevaka initiativ, förslag och beslut från regering, riksdag och olika myndigheter.

Arbetsätt och prioriteringar

Enligt beslut i samband med utredningen om SUHF:s framtid (2009) använder styrelsen vid prioritering av verksamhetens inriktning sig av principen att frågor av principiell art som rör såväl ett fåtal som alla medlemmar ska kunna tas upp av förbundet. Däremot är det inte aktuellt att ta på sig driften av ett antal personnätverk utom i undantagsfall, till exempel om sektorssamordning mot yttre part kräver det.

Agerande från SUHF görs i frågor där sektorn har en gemensam ståndpunkt. Om SUHF yttrar sig i frågor där sektorn är oenig måste detta göras tydligt.

SUHF ska vara det självklara huvudorganet och referenspunkten för sektorns synpunkter. Det är även viktigt att ge medlemmarna största möjliga utbyte för sin insats genom att bedriva sektorsinternt arbete där så är efterfrågat och ger mervärde.

Medlemmar

SUHF bestod 2015 av 37 medlemmar, se bilaga 1.

Förbundsårsamlingen, styrelsen, presidiet och kansliet

Förbundsårsamlingens vårsammanträde hölls den 26 mars på Högskolan Dalarna, som också inbjöd till en gemensam middag dagen innan mötet. Vård för höstens jubileums-konferens (SUHF 20 år) med efterföljande förbundsårsamling den 20-21 oktober var Göteborgs universitet. Temat för jubileumskonferensen var utbildning.

SUHF:s styrelse bestod 2015 av Helen Dannetun, Linköpings universitet (ordförande); Anders Söderholm, Mittuniversitetet (vice ordförande); Björn Brorström, Högskolan i Borås; Susanne Kristensson, Lunds universitet; Maria Lantz, Konstfack; Karin Röding, Mälardalens högskola; Johan Sterte, Luleå tekniska universitet och Astrid Söderbergh Widding, Stockholms universitet. Marianne Granfelt har fungerat som generalsekreterare.

Styrelsen höll under 2015 åtta sammanträden. Fyra av dessa hölls som datormöten. Protokoll från styrelsemöten och förbundsförsamlingar finns tillgängliga på förbundets hemsida.

SUHF:s presidium har bestått av ordförande, vice ordförande och generalsekreterare. Presidiet har normalt hållit telefonmöten en gång per vecka samt med regelbundna mellanrum presidiedagar, se lista över presididagar i bilaga 3. Beslut fattade av presidiet har kontinuerligt redovisats till styrelsen.

Kansliet har under året bestått av totalt fyra personer (fyra heltidsarbetskrafter). Marianne Granfelt har fungerat som generalsekreterare, Linda Gerén och Lars Alberius som utredare samt Ingela Arvidsson (tjänstledig från och med oktober) och därefter Pia Vallgård som administratör. Samtliga anställningar vid kansliet är sedan oktober 2011 organisatoriskt placerade vid Stockholms universitet.

Förutom den fasta personalen på kansliet finns en del personer knutna till SUHF:s verksamhet och vars lön finansieras med förbundets medel, men som är stationerade någon annanstans:

- Magnus Gunnarsson bevakar rankingfrågor åt SUHF, vilket bekostas av Göteborgs universitet.
- HeLP och rektorsprogrammet anlitar två projektledare som betalas inom programmet med grundanställningar på ett medlemslärosäte: Lotta Löfgren Markör, Linköpings universitet, 50 %, och Cecilia Agrell, Lunds universitet, 30 %.
- Ann-Kristin Mattsson har haft en projektanställning på 15 % för att arbeta med redovisningsmodellen för full kostnadstäckning (SUHF-modellen)
- Gunnar Enequist är anställd på 25 % för framtagandet av SUHF:s internationella nyhetsbrev som publiceras en gång per vecka under terminstid.

Formellt är SUHF inordnat som ett kostnadsställe vid universitetet. Vissa delar av SUHF:s ekonomiadministration och all IT-support sköts av Stockholms universitet. Även upphandling av städtjänster är ordnat på detta sätt.

Sedan juni 2010 är SUHF:s kansli förlagt till Tryckerigatan 8 på Riddarholmen i Stockholm (Norstedtshuset). Hyresvärd är AFA Bostäder, med vilket ett femårskontrakt tecknats. Kontraktet är möjligt att förlänga tre år i taget. Lokalerna består av fyra reguljära kontorsrum, ett sammanträdesrum för upp till 20 personer, ett mindre sammanträdesrum för 8 personer, ett "postrum" liksom ytor för måltider på sammanlagt ca 250 kvm. Det mindre sammanträdesrummet är också utrustat med en arbetsplats för besökande.

Förutom egna arbets- och expertgrupper samt möten med olika externa aktörer inom högskolesektorn används lokalerna mycket av medlemmarna för egna möten. Under 2015 användes lokalerna för sådana möten vid ett 20-tal tillfällen av företrädare för ett 10-tal medlemslärosäten. Till det kommer att lokalerna lånats av för sektorn närstående organisationer.

Information

SUHF:s hemsida uppdaterades under 2012. Hemsidan ger arbets- och expertgrupperna bättre möjlighet att föra kontinuerlig dialog och publicera sina minnesanteckningar och andra dokument publikt och/eller på sina respektive interna sidor. Dokumentation från konferenser och seminarier publiceras regelbundet på hemsidan.

Förbundets elektroniska nyhetsbrev sändes ut två gånger under 2015. Nyhetsbrevet har ca 1 600 prenumeranter.

Under 2015 publicerades 29 nummer av Internationellt om högskolan, nyhetsbrevet som bevakar högre utbildning och forskning globalt. Nyhetsbrevet består av tio nyheter redigerade på svenska från olika internationella källor.

Remissvar

Ett viktigt sätt att informera om sektorns ståndpunkter visavi olika förslag är att besvara remisser. Oftast beslutar presidiet om hanteringen av remisser och avger eventuella svar. I frågor av större principiell art lyfts frågan till styrelse eller förbundsårsamling om och hur SUHF ska svara.

Förbundet avstår att besvara remisser där flertalet av medlemmarna själva inbjudits att lämna yttrande. I de fall där bedömningen görs att ett samlat svar från sektorn är önskvärt och att tillräcklig enighet inom sektorn finns lämnar SUHF ett svar.

Under 2015 har trenden från tidigare år fortsatt så att SUHF blir instans för fler remisser och från fler avsändare vid sidan av Utbildningsdepartementet. SUHF har avstått från att lämna yttranden på ett antal remisser, dels med hänvisning till medlemmarnas egna svar, dels för att det på grund av kort remisstid inte funnits möjlighet till beredning och förankring i förbundet. En sammanställning av SUHF:s remissvar 2015 finns i bilaga 2. Remissvaren finns även på förbundets hemsida.

Rekommendationer

SUHF är relativt restriktiv med framtagande av rekommendationer. Under 2015 fastställdes inga rekommendationer.

SUHF:s rekommendationer finns publicerade på förbundets hemsida.

Rapporter

Under 2015 har ett antal rapporter publicerats av SUHF. Expertgruppen för kvalitetsfrågor stod bakom ett flertal rapporter. Flera av rapporterna är framtagna i samarbete med andra aktörer.

Rapporterna har i flera fall gett upphov till skrivelser och framställningar om reformer i enlighet med slutsatserna som dras. En lista på rapporter som tagits fram under året finns i bilaga 2.

Arbetsgrupper och nätverk

En stor del av SUHF:s kärnverksamhet är arbete inom olika typer av arbetsgrupper. Arbetsgrupperna består huvudsakligen av personer från medlemslärosätena där reskostnader och arbetstid betalas, enligt överenskommelse, av arbetsgivaren. Kansliet

ansvarar oftast för sekreterarfunktionen i arbetsgrupperna. Behovet av arbetsgrupper för olika teman ses kontinuerligt över.

Arbetsgrupperna kan delas in i tre olika grupper (se presentation av arbetsgrupperna och deras verksamhet nedan och i förteckning över arbetsgrupperna i bilaga 4):

- *Expertgrupper* (permanenta grupper med fleråriga uppdrag)
- *Arbetsgrupper* (grupper för enskilda uppdrag eller utredningar)
- *Nätverk* (kräver någon form sektorskoordinering mot en motpart)

Dessutom driver SUHF utbildningar med därtill kopplade arbetsgrupper, Styrgruppen för ledare i akademien (HeLP-programmet och Rektorsprogrammet). SUHF fungerar sedan 2012 som kanslifunktion och webbplats för *Study Destination Sweden*. Projektet avslutades den 31 december 2015.

Deltagandet av lärosätessanknutna personer i expert- och arbetsgrupper är en värdefull och absolut förutsättning för att SUHF ska fungera. Kansliet utför i allmänhet en samordnande funktion i de olika gruppernas arbete.

SUHF tillsätter även ledamöter i arbetsgrupper inom andra organ och myndigheter, som till exempel Kungl. Biblioteket (KB) eller Universitets- och högskolerådet (UHR). Beslut fattas av presidiet, i allmänhet, efter beredning.

Under 2015 fanns det 21 arbetsgrupper inom SUHF med totalt har 142 poster från 29 olika medlemslärosäten. Till detta ska läggas personer som deltar i grupper inom andra organisationer dit SUHF nominerar deltagare inom till exempel KB, Sunet och UHR.

Förutom en avsevärd medfinansiering från lärosätenas sida bidrar engagemanget i de olika grupperna även positivt till lärosätena genom informationsspridning och kompetensutveckling. Det är lätt att hitta personer som önskar delta i SUHF:s olika grupper, vilket tyder på en stark legitimitet för arbetssättet bland medlemmarna.

Verksamma arbetsgrupper finns redovisade i bilaga 4, listan inkluderar inte undergrupper eller projektgrupper till de olika arbetsgrupperna. De olika arbetsgruppernas verksamhet under 2015 beskrivs nedan.

Arbetsgivargruppen

SUHF:s arbetsgivargrupp är en arena för diskussion om arbetsgivarfrågor. Gruppen har funnits sedan 2009 med nuvarande mandatperiod december 2016 ut. Arbetsgruppen har sju medlemmar och SUHF:s generalsekreterare är ständigt adjungerad.

Gruppen utgör en viktig länk i arbetsgivarfrågor. Pam Fredman och Karin Röding satt under 2015 båda i Arbetsgivarverkets (AGV) styrelse och Caroline Sjöberg och Randi Hellgren i AGV:s medlemsråd. Under året ersatte Torbjörn von Schantz Pam Fredman. Caroline Sjöberg ingick i universitetsdirektörernas nätverk och Randi Hellgren i personalchefsnätverket. På detta sätt belystes frågor som uppkommit i olika grupperingar. Strukturen fungerar också mycket bra för att initiera arbete inom olika grupperingar.

Arbetsgruppen för betygsfrågor

I oktober 2013 gav förbunds församlingen styrelsen i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp för betygsfrågor med uppgift att bland annat undersöka behovet av betygssystem med fler

steg i högskolan mot bakgrund av internationaliseringen av utbildnings- och arbetsmarknaden. Ordförande är Hans Adolfsson, prorektor, Stockholms universitet. Arbetsgruppen presenterade sin preliminära rapport vid förbundsårsamlingen den 21 oktober.

Arbetsgruppen för framtidens lärandemiljöer

SUHF:s styrelse beslutade den 1 januari 2014 att tillsätta en arbetsgrupp med uppdraget att ge en bild av möjliga scenarier för framtidens lärandemiljöer. Arbetsgruppen ska i sitt arbete samverka med och hämta information från olika grupper och projekt, exempelvis Forum för bibliotekschefer, SUHF:s fastighetsgrupp, Akademiska hus projekt om nya lärandemiljöer, arbetsgrupper om MOOCs mm. Ordförande är Anders Fällström, prorektor, Umeå universitet. Arbetsgruppen presenterade delar av sitt arbete vid förbundsårsamlingen den 21 oktober. Arbetsgruppen kommer att lämna sin slutrapport i början av 2016.

Arbetsgruppen för geodata

SUHF har sedan 2012 en arbetsgrupp för geodata med uppgift att arbeta med samordningsfrågor och finansieringsfrågor avseende geodata. Gruppen har lämnat en ansökan om infrastrukturstöd till Vetenskapsrådet, vilket har resulterat i finansiering av ett antal licenser och av driftsstöd för datadistribution till och med utgången av 2016. Dess mandatperiod går ut den sista december 2016.

Arbetsgrupp för översyn av rekommendation om mål för behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning

Efter förändringar i högskoleförordningen 2011 är SUHF:s rekommendation den enda nationella ram som finns för högskolepedagogisk utbildning. Den fyller en viktig funktion för att främja lärarnas rörlighet och en nationell samsyn om vissa grundkrav på högskolelärare i Sverige. Rekommendationen är från 2005 och för att säkerställa att rekommendationen speglar dagens behov och de högskolepedagogiska mål som finns tillsattes i juni 2014 en arbetsgrupp med uppdraget att göra en översyn av SUHF:s rekommendation om mål för behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning. Sigbritt Karlsson, Högskolan i Skövde, är ordförande. Arbetsgruppen genomförde i december en konferens om det akademiska lärarskapet. Dess mandatperiod går ut den sista juni 2016.

Arbetsgruppen för språkämnen

SUHF har tillsatt en arbetsgrupp att diskutera samarbete inom språkämnen nationellt. Syftet är att diskutera gemensamt nationellt ansvar för språkundervisningen och språkforskningen vid landets lärosäten. Arbetet har inletts med en nationell inventering av språkämnen. Ordförande i arbetsgruppen är Eva Wiberg, Lunds universitet. Under 2016 kommer arbetsgruppen att slutföra sin kartläggning av språkämnen förankra detta arbete med högskolesektorn och arrangera en konferens. Arbetsgruppens mandat är till sista december 2016.

Arbetsgruppen för samarbete mellan SUHF och Myndigheten för yrkeshögskolan

SUHF:s presidium och Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) har initierat ökad samarbete och tillsatte 2014 en arbetsgrupp med uppgift att ta fram förslag till åtgärder som leder till ökad tydlighet och förbättrade utbildningsmöjligheter mellan olika post-gymnasiala utbildningsformer. Arbetsgruppen har belyst förutsättningarna för övergångar mellan utbildningsformerna. SUHF:s representanter i arbetsgruppen var en period Lena Gustafsson, Umeå universitet, som ersattes av Björn Brorström, Högskolan i Borås samt Mats Jägstam och Torbjörn Matsson, Högskolan i Jönköping. Arbetsgruppen lämnade sin slutrapport till förbundsårsamlingen i oktober.

Expertgruppen för arkiv- och dokumenthantering

Under perioden 1 februari 2013 till 31 januari 2014 arbetade inom SUHF en arbetsgrupp för arkiv- och dokumenthanteringsfrågor. Gruppen rekommenderade i sin slutrapport till förbunds församlingen, mars 2014, att SUHF ska fortsätta arbeta med dessa frågor, men med ett något bredare perspektiv. Detta stöddes av förbunds församlingen. Från och med januari 2015 finns en expertgrupp för dessa frågor. Ordförande i arbetsgruppen är Susanne Kristensson, Lunds universitet. Expertgruppens mandat går ut den sista december 2016.

Expertgruppen för fastighetsfrågor

Lokalförsörjning vilar sedan 1993 på universitet och högskolor. SUHF:s styrelse beslutade i juni 2011 att inrätta en expertgrupp för fastighetsfrågor. Syftet med gruppen är att stärka och stödja sektorns arbete med professionalisering av lokalförsörjningsansvaret. Expertgruppen har under mandatperioden 2014-2015 bland annat utrett frågan om när Lagen om offentlig upphandling (LOU) ska tillämpas vid ny-, om- och tillbyggnad av lokaler för utbildning och forskning inom högskolan. Expertgruppen har kontinuerligt fört dialog med företrädare för olika fastighetsägare samt tillsammans med Högskolornas forum för redovisningsfrågor (HfR) tagit fram rekommendationer angående lokalkostnader. Mandatperioden gick ut i och med utgången av 2015. Staffan Sarbäck, Luleå tekniska universitet, är ordförande. Expertgruppen har fått ny mandatperiod för åren 2016-2017.

Expertgruppen för forskningsadministrativa frågor

Expertgruppen för forskningsadministrativa frågor har funnits sedan oktober 2012. Syftet med gruppen är att stärka och stödja sektorns arbete med forskningsadministrativa frågor nationellt och internationellt samt i vissa frågor ge underlag för att sektorn genom SUHF ska kunna agera gemensamt. Det övergripande uppdraget för expertgruppen är att främja ett nationellt erfarenhetsutbyte vad gäller forskningsadministrativa frågor inom sektorn. Under 2015 genomfördes bland annat konferensen Forskningsadministration i fokus med 285 deltagare. Ordförande är Jörgen Tholin, Göteborgs universitet. Expertgruppens mandat går ut den sista december 2016.

Expertgruppen för internationaliseringsfrågor

SUHF:s förbunds församling beslutade i mars 2015 att ge styrelsen i uppdrag att tillsätta en expertgrupp för internationalisering. En övergripande utgångspunkt är att expertgruppens uppdrag ska behandla internationaliseringsaspekter avseende hela lärosätenas verksamhet, såväl utbildning, som forskning och samverkan huvudsakligen på strategisk nivå. Ordförande är Eva Malmström Jonsson, KTH. Gruppens mandat går ut den sista december 2017.

Expertgruppen för kvalitetsfrågor

Expertgruppen har ett övergripande ansvar att främja nationellt erfarenhetsutbyte inom högskolesektorn när det gäller kvalitetsutveckling inom forskning, utbildning och administration. Syftet är att stärka lärosätenas möjligheter att ta ansvar för kvaliteten i verksamheten. Expertgruppen för kvalitetsfrågors tvååriga mandat gick ut den sista december 2015. Ordförande var Anders Söderholm, Mittuniversitetet.

Expertgruppen har under mandatperioden bland annat utarbetat rapporterna Om lärosätens rätt att ansvara för utbildningsutvärderingarna i ett nationellt kvalitetssystem, Ett otuktat utvärderingslandskap inom högre utbildning och forskning växer fram – kan det leda till bättre kvalitet, System för forskningsfinansiering och kvalitet – en internationell kunskapsöversikt samt en lägesrapport om rankingar av universitet och högskolor. Vidare har ett antal seminarier kring utveckling av kvalitetssystem och en konferens om kvalitets-

och utvecklingsarbete inom administration genomförts. Rapporterna finns tillgängliga på SUHF:s hemsida. Expertgruppen har ett nytt mandat 2016-2017. Ny ordförande är Stephen Hwang, Linnéuniversitetet.

Expertgruppen för studieadministrativa frågor

Expertgruppen för studieadministrativa frågor ansvarar för frågor kring praktisk tillämpning och strategiska frågor rörande bland annat behörighet, urval, antagning och examina på grund- och avancerad nivå. Gruppen diskuterar också frågor som rör avgiftsskyldiga studenter. Expertgruppens mandat gick ut den sista december 2015. Ordförande är Joakim Malmström, Stockholms universitet. Expertgruppen har fått ny mandatperiod för åren 2016-2017.

Expertgruppen har under mandatperioden bland annat tagit fram en promemoria om tillträde till högskolan, initierat en översyn av högskoleprovet ur ett säkerhetsperspektiv, arbetat igenom organisationen av Bedömningshandboksgruppen, utrett möjligheten att ta bort det andra urvalet i de stora nationella antagningsomgångarna samt inlett en översyn av SUHF:s rekommendationer inom det studieadministrativa området. Vidare har gruppen berett ett antal remisser inom områdena utbildning och studieadministration.

Förhandlingsgrupp för avtal mellan SUHF och Bonus Copyright Access

Förhandlingsgruppen för avtal mellan SUHF, dess medlemmar och Bonus Copyright Access' medlemsorganisationer ingick i december 2013 ett nytt avtal om kopiering och tillgängliggörande inom högskoleområdet för 2014 och 2015. Förhandlingsgruppen leddes Susanne Kristensson, Lunds universitet.

Högskolans forum för redovisningsfrågor

Högskolornas forum för redovisningsfrågor (HfR) har ordnat två seminariet under året med brett deltagande från hela sektorn. Det löpande arbetet genomförs av HfR:s styrgrupp och redovisningsråd. Ordförande i HfR är Susanne Wallmark, Malmö högskola. HfR lämnar en egen årsrapport i bilaga 5.

Forum för bibliotekschefer vid universitet och högskolor

Forums arbete under året sammanfattas i bilaga 6. Ordförande under 2015 har varit Björn Brorström, Högskolan i Borås.

Samverkansgrupp SUHF – UHR

Sedan 2009 har SUHF och Universitets- och högskolerådet, UHR (tidigare Verket för högskoleservice) en samverkansgrupp för gemensamma diskussioner på ledningsnivå. UHR:s verksamhet förutsätter till stora delar ett nära samarbete med universitet och högskolor. Det handlar om praktiska frågor som rör tolkningar och tillämpningar av regelverk för antagningsfrågor, informationsfrågor och inte minst ärenden rörande de studieadministrativa systemen. Det finns därför behov av diskussioner mellan UHR och högskolesektorn i relationen systemägare/utförare – kund/beställare. Ordförande är Anders Söderholm, Mittuniversitetet. Arbetsgruppens mandat går ut den sista december 2016.

SUHF:s program för ledare i akademien och rektorsprogram

Sedan 2009 har SUHF genomfört högre ledarprogram. Ett 25-tal deltagare antas till programmet årligen. Hittills har sju så kallade HeLP-program startats.

SUHF driver sedan 2013 även ett rektorsprogram för nyanställda rektorer. Rektorsprogrammet ska bidra till att utveckla rektorers personliga, strategiska och lärosättesledarskap för att ge ökade förutsättningar att bedriva än mer välfungerande lärosäten, i en nationell och internationell kontext, både idag och i morgon. Totalt har tre program startats.

En styrgrupp ansvarar för båda programmen. Göran Bexell, Lunds universitet, är ordförande. Två projektledare (Lotta Löfgren Markör, Linköpings universitet och Cecilia Agrell, Lunds universitet) finansieras inom programmet. En sammanställning av verksamheten finns i bilaga 7.

Rektorsinternat

Förbundet genomförde ett så kallat rektorsinternat för 15 rektorer i Gullmarstrand i augusti. Ett rektorsinternat kommer att genomföras i augusti 2016.

Förvaltningschefs nätverken

Generalsekreteraren deltar kontinuerligt i universitetsdirektörernas och högskoledirektörernas nätverksmöten. Dessa möten redovisas kontinuerligt vid styrelsens möten.

3. Förbundets ekonomi

De samlade medlemsavgifterna (ca 7 300 000 kronor) var 2015 samma som de föregående åren. Förbundets centrala verksamhet finansieras av medlemsavgifterna. Kostnaderna består av utgifter för kansli, presidium, konsulter, med mera. 2015 har Förbundets centrala verksamhet gått med ett överskott på 318 216 kronor att jämföra med ett underskott på 363 578 kronor för 2014 och ett överskott på 1 035 312 kronor för 2013. Det samlade kapitalet för Förbundets centrala verksamhet var vid årsskiftet 10 813 678 kronor.

Antalet konferenser och seminarier ökade stort under 2015 jämfört med föregående år. Av den anledningen har intäkterna från deltagaravgifter stigit, under 2015 var inkomsterna för deltagaravgifter 1 049 643 kronor. Även utgifterna för konferensarrangemang har ökat.

Förutom SUHF:s förbundsmedel (medlemsavgifterna) tillkommer medel som hanteras inom projekt med egen budget och verksamhet. Det gäller Afrika-konferensen med SIDA, Högskolornas forum för redovisningsfrågor (HfR), Forum för bibliotekschefer, nätverket för rektorssekreterare, nätverket för blivande bibliotekschefer, det administrativa ledarskapsprogrammet, expertgruppen för internationaliseringsfrågor, rektorsinternatet och ledarskapsprogrammen (rektors- och HeLP-programmen). Dessa projekt ska i princip gå med ett nollresultat över tid. Beroende på när fakturering av de olika verksamheterna sker, kan resultaten och balanserna variera mellan åren beroende på när intäkter och kostnader bokförs.

SUHF har sedan 2012 förvaltat Study Destination Swedens (SDS) ekonomi. Förutom att Förbundet har fått en viss ersättning för detta är SDS och SUHF:s ekonomiska flöden helt separata. SDS avslutades den 31 december 2015. Enligt beslut på SDS avslutande stämma den 2 december 2015 disponerar SUHF:s expertgrupp för internationaliseringsfrågor de kvarvarande medlen från SDS, sammanlagt 786 981 kr.

4. Framtidens utmaningar

Utdrag ur verksamhetsplanen för 2015

I manifestets inledning Framtidens utmaningar betonas samhällsutmaningarna och högskolans roll relativt dessa. Universitet och högskolor ska vara självständiga, stå nära det övriga samhället och vara till för alla. Nedan anges ett antal områden där SUHF ska arbeta under 2015 för att bidra till att högskolans roll förtydligas och att goda förutsättningar finns för alla att ta del av högre utbildning. SUHF ska arbeta såväl nationellt som internationellt.

- SUHF ska fortsätta driva frågan om lärosätenas behov av ökad självständighet. Arbetet delas in i fyra teman inom vilka olika aktiviteter ska utvecklas.

1. Rollen för universitet och högskolor

Ett övergripande tema av både långsiktig och fundamental karaktär är vad universitet och högskolor ska fylla för plats i ett framtida samhälle och vilka utmaningarna för högskolesektorn är i förhållande till detta. Grundläggande är frågan vilken organisationsform som är lämplig eller nödvändig för att stärka lärosätenas möjligheter att genomföra sitt uppdrag. Arbetet ska bland annat föras utifrån manifestet och SUHF:s ställningstaganden om utbildning och forskning.

2. Resursfördelning och kvalitetskontroll

Temat behandlar vikten av att lärosäten ges ett avgörande ansvar för de egna kvalitetsfrågorna, både kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling, samt att det resursfördelningssystem som används premierar långsiktighet i åtaganden, möjlighet till profilering och mångfald i systemet. Arbetet ska föras utifrån SUHF:s ställningstaganden för ett uthålligt styr- och resursfördelningssystem.

3. New academic management

Temat problematiserar styr- och ledningsformer inom universitet och högskolor och hur man på lämpligt sätt framgångsrikt integrerar kollegiala system med linjeorganisation. New public management bör ersättas med New academic management där några centrala frågor är: Rollfördelning och samspel mellan akademiska kollegier och linjeorganisation, förhållandet mellan institutionell och individuell autonomi, rollfördelning och samspel mellan akademi och förvaltning/verksamhetsstöd samt rekryteringsfrågor/kompetensförsörjning inom akademien.

4. Begränsande regelverk inom högskolesektorn

Det finns ett antal områden där nuvarande regelverk innebär betydande begränsningar för lärosätena vad gäller möjligheter att till exempel äga fastigheter, ta emot donationer, delta i bolagsbildningar och engagera sig i internationella samarbeten. Ett flertal lärosäten pågår processer för att söka lösningar på dessa frågor, och vid de större lärosätena i Stockholm och Uppsala pågår ett utredningsarbete för att kartlägga vilka dessa bekymmer är och hur de kan lösas inom ramen för nuvarande myndighetsform.

Under 2015 ska SUHF inom ramen för ovanstående områden delta aktivt i utredningar och genomföra seminarier och hearings.

- SUHF ska i samarbete med Myndigheten för yrkeshögskolan fortsätta arbetet med en genomlysning av det postgymnasiala utbildningssystemet i sin helhet. I detta ingår att förbundet ska ta en mer aktiv roll i arbetet med implementeringen av ett nationellt kvalifikationsnätverk (NQF/EQF).
- SUHF ska verka för en översyn av tillträdes- och antagningsfrågor i stort och av den struktur som gymnasieutbildning och postgymnasial utbildning har. Komplexiteten är stor och barn och ungdomar måste idag göra många och tidiga val avseende sin utbildning. Valmöjligheter är positivt men kan också skapa svårigheter.
- SUHF ska fortsätta att arbeta såväl nationellt som internationellt. Samordning av arbetet kring internationalisering med relevanta aktörer ska genomföras. I det internationella arbetet på europeisk nivå ska SUHF bevaka och följa upp EU-program som Horisont 2020

och Erasmus for all. SUHF ska genomföra en workshop i Afrika tillsammans med ett antal afrikanska universitet inom ramen för Higher Education for Education for all (HEEFA). SUHF ska också fortsatt delta i och aktivt påverka samarbetet inom EUA, NUS och IAU.

Verksamhetsberättelse för 2015

Lärosätens behov av ökad självständighet

Expertgruppen för kvalitetsfrågor har under året aktivt arbetat med kvalitetsfrågor genom olika former av rapporter och via olika former för seminarier, kring det nya kvalitetssystemet och genom kvalitets- och utvecklingsarbete inom administrationen.

Under året har två seminarier arrangerats i frågor som gäller ledningsfrågor, dels arbetsgivar dagen i november och dels tre seminarier, i november och december, på tre orter kring ledning och styrning inom universitet och högskolor där frågor som trender och tendenser inom managementområdet och modeller för ledning och styrning diskuterades.

Expertgruppen för fastighetsfrågor har initierat ett arbete kring hur donationer till universitet och högskolor kan få en bättre hantering.

Högskola-yrkeshögskola

Arbetsgruppen för samarbete mellan SUHF och Myndigheten för yrkeshögskolan lämnade till förbunds församlingen i oktober en rapport där den visar att arbetet lett till ökade kunskaper om likheter och skillnader mellan de olika utbildningsformerna. Arbetsgruppen menar att dialogen bör fortsätta och då bland annat fokusera på definitioner och klargöranden inom svenska kvalifikationsramverket, SeQF, nivå 6.

Förbundet har även lämnat ett yttrande angående departementspromemorian En stärkt yrkeshögskola.

Tillträdes- och antagningsfrågor

Expertgruppen för studieadministrativa frågor har under året tagit fram en promemoria som ska användas som underlag i arbetet för en översyn av tillträdes- och antagningsfrågor. Dokumentet innehåller inte en färdig lösning på hur ett omarbetat tillträdessystem ska se ut utan belyser olika delar av systemet och lämnar vissa förslag till förändringar. Målet har varit att bidra till en fortsatt diskussion inom sektorn om vad vi egentligen vill se för förändringar.

Internationellt arbete

European University Association

SUHF är en aktiv medlem i European University Association (EUA). Förbundets ordförande är delegat i dess Council.

Förutom ordinarie generalsekreterar- och councilmöten har generalsekreteraren under året deltagit i EUA:s årskonferens i Antwerpen i april på temat European Universities in Research and Innovation – People, Policies and Partnerships samt European Quality Assurance Forum i London i november där temat var Taking stock and looking forward.

Nordiskt universitetssamarbete och nordiskt arbete

SUHF är en av de fem medlemmarna i Nordiska universitetssamarbetet (NUS). Ett forum för att diskutera utbildnings- och forskningspolitiska frågor i ett jämförande perspektiv och samordning av ställningstaganden inom EUA och i frågor som Nordiska ministerrådet aktualiserar.

I styrelsen ingår respektive lands ordförande och generalsekreterare samt en observatör från NUAS, det nordiska universitetsadministratörssamarbetet. Det norska Universitets- og Høgskolerådets ordförande Ole Petter Ottersen, Oslo universitet, var under perioden 2014-2015 ordförande i NUS.

International Association of Universities

SUHF är sedan 2012 medlem av International Association of Universities (IAU). Pam Fredman och Marianne Granfelt är ledamöter i IAU:s styrelse perioden 2012-2016.

Generalsekreteraren deltog under året i två konferenser anordnade av IAU The Internationalisation of higher education: Moving beyond mobility i Siena, Italien i oktober samt Social innovation: Challenges and perspectives for Higher Education i Montreal, Kanada i maj.

Learning together for Change - Advancing Education For All Through Higher Education

I april genomförde SUHF en konferens/workshop med 200 deltagare inom ramen för IAU:s projekt Higher Education for Education for All (HEEFA) i Arusha i Tanzania. Mer information finns på learningforchange2015.com.

5. Kompetens

Utdrag ur verksamhetsplanen för 2015

I manifestets avsnitt om Kompetens betonas akademisk frihet och ansvar med kollegial öppenhet och gemensam prövning utifrån ett ansvarsfullt ledarskap. För att stödja en utveckling i denna riktning ska SUHF under 2015 bland annat arbeta med nedanstående områden.

- *SUHF ska fortsätta arbetet med kvalitetsfrågor för utbildning, forskning och administration i enlighet med de ställningstaganden som förbundsförsamlingen gör.*
- *SUHF ska verka för att stödja ansvarstagandet för det nationella utbudet av utbildningar och kurser.*
- *SUHF ska lyfta fram frågan om framtidens lärandemiljöer och skapa arenor för utbyte av erfarenheter.*
- *SUHF ska genomföra olika konferenser med olika inriktningar för personal inom högskolan. Områden som skulle kunna vara aktuella finns listade i bilaga. Förbundsförsamlingen tar ställning till vilka tre teman som bör prioriteras.*
- *SUHF ska stärka och utveckla Rektorsprogrammet och HeLP-programmet. I arbetet med ledarprogrammen ingår att söka de bästa formerna för att säkerställa lika villkor och mångfald i det högsta akademiska ledarskapet. Centrala frågor kring ledarskap och arbetsgivarrollen som framkommer inom ledarprogrammen ska ligga till grund för särskilda aktiviteter, liksom koordinering med andra aktörer med ansvar för ledarskapsutveckling i staten.*
- *SUHF ska fortsätta arbetet med arbetsgivarfrågor och dialogen med Arbetsgivarverkets olika organ. En mycket central fråga i arbetet är strategisk kompetensförsörjning avseende all personal inom högskolan.*
- *SUHF ska aktivt framföra vikten av bättre möjligheter att attrahera kompetens till högskolan. Lärosätena ska vara attraktiva för såväl nationella och internationella arbets-*

tagare som nationella och internationella studenter. En central komponent är ofta migrationsfrågor av olika slag.

Verksamhetsberättelse för 2015

Kvalitet inom utbildning, forskning och administration

Som ovan beskrivits under rubriken Resursfördelning och kvalitetskontroll har Expertgruppen för kvalitetsfrågor tagit fram rapporter och arrangerat seminarier.

Det nationella utbudet av kurser

För att understödja arbetet med lärosätenas nationella ansvar för utbudet av kurser inom språkämnen har en arbetsgrupp tagit initiativ till en mycket omfattande inventering. I inventeringen tas all fakta fram kring utbildning och forskning vid aktuella lärosäten. Utifrån inventeringen ska samtal föras för ökade möjligheter till utbildning och forskning inom dessa ämnen.

Styrelse och förbunds församling har kontinuerligt följt och diskuterat Lars Haikolas utredning om högskolans utbildningsutbud.

Framtidens lärandemiljöer

I maj genomförde arbetsgruppen för framtidens lärandemiljöer en konferens med drygt 100 deltagare. Seminariet innehöll såväl framtidsspaningar som snabbpresentationer om nya och goda erfarenheter.

Seminarier och konferenser

Under 2015 genomfördes totalt 23 seminarier och konferenser i SUHF:s regi. En sammanställning finns i bilaga 2.

SUHF:s program för ledare i akademien

Arbetet leds av en styrgrupp under ledning av Göran Bexell, tidigare Lunds universitet.

- *Högre ledarprogram - HeLP*
SUHF startade hösten 2009 ett Högre ledarprogram. Det syftar att leda till fördjupade kontakter mellan svenska lärosäten och en djupare förståelse för sektorns villkor och styrning. Vidare ska programmet leda till en fördjupad självinsikt om ledarskapets utmaningar samt utveckla den kommunikativa förmågan hos deltagarna. Det läggs särskild betoning på att utveckla det personliga ledarskapet. Handfasta metoder för verksamhetsutveckling ingår som en viktig del av programmet. Ca 25 deltagare antas till programmet från de lärosäten som är medlemmar i SUHF. Deltagarna ska finnas på nivån under rektor och arbeta tillsammans med rektor i strategiska frågor, se vidare i bilaga 7.
- *Rektorsprogrammet*
SUHF:s rektorsprogram ska bidra till att utveckla rektorers personliga, strategiska och lärosätesledarskap för att ge ökade förutsättningar att bedriva än mer välfungerande lärosäten, i en nationell och internationell kontext, både idag och i morgon. Rektorerna ska känna sig mer bekväma i det komplexa rektorsuppdraget. Ett nätverk ska bildas för samverkan mellan deltagarna. Programmet ska göra avtryck i deltagarnas utövande av chefs- och ledarskap, se vidare i bilaga 7.

Administrativt ledarskapsprogram

Under 2015 har ett administrativt ledarskapsprogram för framtidens administrativa ledare startats.

Arbetsgivarfrågor och attrahera kompetens

Arbetsgivargruppen anordnar årligen en arbetsgivar dag (dagen före Arbetsgivarverkets arbetsgivar kollegium). Vid seminariet diskuterades frågor som karriärvägar (särskilt för yngre forskare), jämställdhet i akademien och chefsrekrytering behandlades.

6. Dialog

Utdrag ur verksamhetsplanen för 2015

Manifestet slår fast att ny kunskap och nya insikter bara kan vinnas då modet att utmana finns. Det är kärnan i avsnittet Dialog. Det gäller dialog inom och mellan discipliner och med övriga samhället. Nedan ges exempel på hur SUHF under 2015 ska arbeta med områden som stödjer olika former av dialog.

- *SUHF ska vara en arena för diskussioner och ställningstagande i högskolepolitiska frågor. SUHF:s påverkansarbete handlar dels om att ta en aktiv roll gentemot omvärlden i formulering och torgförande av sektorns ståndpunkter och proaktivt bearbeta politiska och andra aktörer i frågor där högskolesektorn har en enad hållning. Det inkluderar att följa upp de förslag och reformer som regering, riksdag och myndigheter samt olika europeiska organ lägger fram. Det gäller bland annat självständighet, resursfördelning för utbildning och forskning, kvalitetsutvärderingar, utfallet av utredningen om myndighetschefernas villkor och anställningsfrågor.*
- *SUHF ska fortsatt verka för skapandet av ett högskoleobservatorium så att till exempel förändringar i styrsystem och anslagsmodeller kan grundas i konsekvensanalyser.*
- *SUHF ska även följa upp 2012 års forsknings- och innovationsproposition och agera inför kommande forskningspropositioner med bland annat genom analyser och rapporter.*
- *SUHF ska på de sätt som visar sig möjliga verka för att spridning av kunskap är fri och tillgänglig för alla.*
- *SUHF ska uttala sig i sektorsgemensamma frågor där det råder tillräcklig samsyn. Informationsspridningen från SUHF till medlemmar såväl som till utomstående ska utvecklas. SUHF ska anlita professionellt stöd i kommunikationsarbetet. Förbundets webbplats ska utvecklas och ytterligare anpassas för såväl medlemmarna som arbetsgrupper och nätverk.*
- *SUHF:s presidium, styrelse och kansli ska ha löpande kontakter med företrädare för riksdagens partier, myndigheter, studentorganisationer, andra organisationer och EU-parlamentet. Detta sker genom formella och informella möten samt genom deltagande i olika seminarier och konferenser.*
- *SUHF ska fortsatt verka för att forskning och utbildning kan bedrivas med full kostnads-täckning.*
- *SUHF ska samla företrädare för sektorn till diskussioner i angelägna frågor. Ett dialogseminarium mellan lärosäten och forskningsfinansiärer ska genomföras årligen, i januari.*
- *SUHF ska delta under Almedalsveckan. Förbundet kommer även att delta i andras arrangemang för att föra sektorns talan.*
- *SUHF:s lokaler ska fortsatt upplåtas för att underlätta medlemmarnas behov av mötesplatser i Stockholm.*
- *SUHF ska fira förbundets 20-årsjubileum med en konferens och jubiléumstillställning i Göteborg den 20 oktober 2015.*

Verksamhetsberättelse för 2015

Forskningspolitiska propositionen 2016

SUHF överlämnade i november ett inspel regeringen angående den forskningspolitiska propositionen 2016.

Riksdag, regering och regeringsinitierade utredningar

Presidiet har under året träffat möten från ett flertal riksdagspartier för informella överläggningar kring aktuella högskolepolitiska frågor, se förteckning i bilaga 3.

SUHF har fortsatt haft nära kontakter med regeringen. Såväl presidiet som styrelsen träffar regelbundet den politiska ledningen och de högre tjänstemännen inom framför allt Utbildningsdepartementet. Dessutom deltog utbildningsministern vid det årliga rektorsmötet på Steningevik. Regelbundna kontakter sker även på tjänstemannanivå mellan SUHF:s kansli och Regeringskansliet.

SUHF har under året ombetts besvara ett antal remisser både från Regeringskansliet och från andra myndigheter, vilka redovisas samlat i bilaga 2. Förbundet har i direkta och i informella kontakter förslagit personer till olika grupperingar. Förbundet har även vid ett antal tillfällen beretts möjlighet att vid så kallad delning yttra sig om olika nya förordningstexter.

Myndigheter och organisationer

SUHF deltar regelbundet i möten och aktiviteter med myndigheter och andra organisationer med anknytning till högskolesektorn. Nedan redovisas några av de frågor som behandlats i dessa sammanhang.

SUHF har under året fört överläggningar med **Akademiska Hus** ledning genom presidiet och Expertgruppen för fastighetsfrågor. På dagordningen har bland annat varit frågor om lärosätenas inflytande samt hur ägarnas direktiv och styrning påverkar verksamheten.

Arbetsgivarverket har företrädare för sektorn på olika nivåer i sin organisation. Dessa tillsätts utan medverkan från SUHF men de olika nivåernas företrädare samverkar i Arbetsgivargruppen. Diskussioner har förts mellan ledningen för Arbetsgivarverket och SUHF inom såväl presidiet som Förbundsförsamlingen. Årligen genomförs en arbetsgivar dag för rektorer och förvaltnings- och personalchefer.

SUHF deltar i **Forum för Internationalisering** som Universitets- och högskolerådet (UHR) ansvarar för. SUHF representerades under 2015 av Anders Söderholm, Mittuniversitetet, Marianne Granfelt och Linda Gerén, SUHF:s kansli, Cilla Häggkvist, Uppsala universitet och Lars Holberg, Linköpings universitet.

SUHF deltog genom generalsekreteraren i den informella **Nationella Bolognagruppen** tillsammans med Utbildningsdepartementet, UHR, UKÄ, SULF, SFS och Bolognaexpertgruppen. Gruppens funktion är informationsspridning och informella avstämningar om utvecklingen av Bolognafrågorna på nationell och europeisk bas.

SUHF har genom sina medlemmar under året arbetat inom **Kungl. Bibliotekets (KB)** inflytandestruktur. Kontakten mellan SUHF och KB sker även på organisationernas ledningsnivå, där avstämningar gjorts under året, samt mellan KB och Forum för bibliotekschefer. I det

sistnämnda fallet skedde överläggningarna dels inom ramen för de Forum-möten som hålls ett par gånger varje år samt dels genom löpande överläggningar mellan KB och Styrgruppen för Forum för bibliotekschefer.

Ladokkonsortiet har vid några tillfällen diskuterat sina utvecklingsplaner med kansliet och har hållit SUHF informerat om sin verksamhet. Konsortiet var representerat i samarbetsgruppen SUHF-UHR. I fokus för relationerna mellan SUHF och Ladok har under 2014 varit systemutvecklingsprojektet Ladok 3. Förbundsförsamlingen har informerats om status för projektet. Under 2015 har SUHF tagit fram en samlad bild av kostnader och kompetensbehoven för båda de stora gemensamma studieadministrativa systemen i sektorn – Ladok och NyA.

I nätverket **Study Destination Sweden**, för internationell marknadsföring för 29 svenska lärosäten, har SUHF under året deltagit som observatör. SDS drivs sedan 2012 av lärosätena själva – tidigare låg ansvaret på Svenska institutet. En överenskommelse ingicks under 2012 där SUHF mot ersättning sköter nätverkets ekonomi och administration samt tillhandahåller möteslokaler. Projektet avslutades den sista december 2015.

SUNET tillhör organisatoriskt Vetenskapsrådet. Sedan 2013 är Stefan Bengtsson, Chalmers tekniska högskola, ordförande. Styrelsen består av 13 personer, åtta av dessa utses efter förslag från SUHF.

Överläggningar förs kontinuerligt med **Svenska institutet (SI)** kring de frågor där deras verksamhet berör högskolesektorn. Bland annat har SUHF deltagit i möten kring SI:s stipendiehantering för studenter från tredje land, där implementeringen av avgifter skapat nya utmaningar. Överläggningar har även förts kring hur lärosätena kan främja SI:s arbete med främjande av svenska språket.

Sveriges förenade studentkårer (SFS) har rätt att delta i SUHF:s arbetsgrupper och deltar i flera. Kansliet har regelbundna kontakter med SFS presidium. Representanter för SFS deltar kontinuerligt på presidiedagar och på SUHF:s förbundsförsamlingar. Under Almedalsveckan genomfördes ett gemensamt seminarium om högskolepedagogik.

Sveriges universitetsläraresförbund (SULF) träffade under året regelbundet SUHF både på ledningsnivå och kanslinivå för avstämning och överläggningar.

I samarbetet med **Universitets- och högskolerådet (UHR)** står antagningsfrågorna i centrum. SUHF åtar sig att utse personer till olika arbetsgrupper som UHR startar inom ramen för sin verksamhet, bland annat NyA-systemets förvaltningsråd och ändringsråd.

UHR var representerat i SUHF:s Expertgrupp för studieadministrativa frågor och i Bedömningshandboksgruppen. Presidiet och generalsekreteraren har haft regelbundna möten med UHR:s generaldirektör om aktuella frågor.

En särskild **samverkansgrupp SUHF-UHR** finns, sedan 2009, för att arbeta med frågor som rör relationen mellan myndigheten och sektorn och som inte naturligt hanteras av de olika specialgrupperingar som finns. Gruppen hade fyra möten under 2015. I gruppen sitter vice ordförande, Expertgruppen för studieadministrativa frågor arbetsutskott, representanter för förvaltningschefsnätverken med flera; även Ladok är representerat i gruppen.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) och SUHF samarbetade och förde diskussioner på flera nivåer. Det omfattande arbetet med kvalitetsutvärderingssystemet har varit ett viktigt tema som adresserats vid presidiet och expertgruppen för kvalitetsfrågors möten med universitetskansler Harriet Wallberg och andra personer i myndighetens ledning.

Vice ordförande Anders Söderholm har under året varit ledamot av UKÄ:s **insynsråd**. Dessutom har styrelseledamöterna Helen Dannetun och Karin Röding ingått i kanslerns **rektorsråd**. Information om vad som behandlas vid de olika mötena har lämnats vid styrelsens sammanträden. SUHF var även representerat i olika arbetsgrupper inom UKÄ, som referensgruppen för kvalitetsutvärdering. SUHF driver i samarbete med UKÄ ett rektorsprogram för nya rektorer. Även rektorsmötet på Steningevik arrangerades i samarbete mellan SUHF och UKÄ.

Vetenskapsrådet (VR) och SUHF har fört överläggningar på flera nivåer. VR är ansvarig svensk myndighet för Marie Skłodowska-Curie-programmet inom Horisont 2020. Kansliet har deltagit i dess nationella referensgrupp.

Presidiet för kontinuerligt dialog med **Vinnovas** ledning.

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) och SUHF har under året haft en arbetsgrupp för att reda ut oklarheter och gränsdragningar mellan olika postgymnasiala utbildningsformer för att skapa förbättrade utbildningsmöjligheter, se vidare under arbetsgrupper. SUHF har också deltagit i referensarbetet på MYH kring framtagning av ett svenskt nationellt kvalifikationsramverk, SeQF.

SUHF-modellen för redovisning av direkta och indirekta kostnader

I november 2007 antog förbunds församlingen en redovisningsmodell för full kostnadsredovisning – SUHF-modellen – som enligt rekommendationen skulle vara införd senast under 2010. Under 2015 har fokus som tidigare legat på uppföljning och utveckling av modellen.

HfR har i uppdrag att vara en resurs för lärosätenas arbete med implementeringen av modellen. De ska också till förbunds församlingen vid behov inkomma med ett samlat förslag till revidering av modellen.

Förbundets arbete med uppföljning av modellen sker dels genom HfR och dels genom experten Ann-Kristin Mattsson, Lunds universitet, som under året varit deltidsarvorderad för uppdraget. Förbundets talesperson för full kostnadstäckning är en rektor med förankring i styrelsen. Lena Gustafsson, Umeå universitet, har verkat i denna funktion under året.

För att förbättra dialogen med finansierarna kring frågor om full kostnadstäckning och redovisningsmodellen genomförs sedan ett antal år ett årligt dialogseminarium i januari med ett stort antal forskningsfinansierare och representanter för lärosäten.

SUHF.se

SUHF:s hemsida uppdaterades och fräschades upp under 2012. Det är ett effektivt instrument att förmedla information om SUHF, dess verksamhet och de olika typer av dokument som tas fram.

Almedalsveckan

SUHF genomförde två arrangemang under Almedalsveckan. Ett frukostseminarium tillsammans med Sveriges Förenade Studentkårer (SFS) om högskolepedagogik: *Bättre undervisning kommer inte av sig självt, så utvecklar vi pedagogiken i högskolan.*

På onsdagen genomförde SUHF en halvdag med seminarier. Totalt genomfördes tre seminarier: 1. *Tänk om högskolan tvingas effektivisera bort undervisningen?* 2. *Tänk om utvärdering blir högskolans främsta uppgift?* 3. *Högskolans samarbetspartners berättar – hur samverkar vi med hög kvalitet?*

På torsdagen genomfördes tillsammans med Nationella sekretariatet för genusforskning och Sveriges universitetslärarförbund (SULF) seminariet *Från löften till beslut – så blir akademien jämställd.*

Alla arrangemangen var mycket välbesökta. SUHF var även verksamt på andra sätt under veckan. Exempelvis deltog presidiet i olika paneldiskussioner i andra aktörers arrangemang. Tre personer ur kansliet var där under flera av dagarna för att bevaka de seminarier och arrangemang som genomfördes med anknytning till SUHF:s verksamhetsområden. Förbundet var också behjälpligt med att informera om vilka personer från lärosätesledningarna som är tillgängliga för att delta seminarier och liknande som andra aktörer arrangerar. Kansliet sammanställde och gjorde tillgängligt en lista på seminarier under veckan med anknytning till högskolesektorn.

SUHF:s lokaler

SUHF:s lokaler används flitigt av medlemslärosätena för möten och seminarier. Under 2014 användes lokalerna för sådana möten vid ett 20-tal tillfällen av företrädare för ett 10-tal medlemslärosäten. Till det kommer att lokalerna lånats av för sektorn närstående organisationer.

SUHF 20 år

År 2015 fyllde SUHF 20 år. SUHF konstituerades på Örebro slott den 8 juni 1995. Därmed upplöstes Den svenska akademiska rektorskonferensen (SAR), som funnits sedan 1966, och slogs samman med de nya högskolornas rektorskonvent (NHR). Tjugoårsjubiléet markerades med en jubileumskonferens den 20 oktober 2015 vid Göteborgs universitet med avslutande jubileumsfest. Till konferensen togs en jubileumsantologi fram. Projektledare för detta arbete var Karin Röding, Mälardalens högskola, och Lars Alberius, SUHF:s kansli, samordnare. Boken finns att hämta på SUHF:s hemsida eller i tryckt version på kansliet.

7. Profil

Utdrag ur verksamhetsplanen för 2015

Det betonas i manifestets avsnitt Profil att behovet av olika utbildnings- och forskningsmiljöer ökar. Det behövs därför ett högskolelandskap som motsvarar detta behov. Ett diversifierat landskap där lärosätena värderas, utvärderas och finansieras utifrån de egna premisserna. SUHF ska under 2015 bland annat arbeta med nedanstående områden för att bidra till ökade möjligheter till profilering.

- *SUHF ska verka för att utvärdering av kvalitetssystem gynnar mångfald inom såväl utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå som forskning.*
- *SUHF ska följa diskussionen kring diversifierade inkomstströmmar till högskolan.*
- *Arbetet med styrning för mångfald försätter utifrån SUHF:s ställningstaganden för ett utålligt styr- och resursfördelningssystem. Arbetet ska fokusera på en anslagsmodell för*

långsiktighet och mångfald, ett samlat anslag, få bort produktivitetsavdraget för utbildning och forskning men behålla det för administration, möjligheten att samla myndighetskapital samt skapandet av ett högskoleobservatorium.

Verksamhetsberättelse för 2015

Kvalitetssystem

Expertgruppen för kvalitetsfrågor har under året bland annat genomfört ett antal seminarier kring utveckling av kvalitetssystem. Läs mer om expertgruppens verksamhet 2015 ovan (sidan 8).

Expertgruppen har under året lämnat en slutrapport kring arbetet med kvalitet i utbildning, forskning och administration. Rapporten med bilagor är publicerad på SUHF:s hemsida, vissa är även tryckta.

Styrning och ledning av högre utbildning och forskning

I november och december genomfördes heldagskonferenser om ledning och styrning inom högre utbildning och forskning på tre ställen (Stockholm, Göteborg och Malmö). Vid konferenserna diskuterades hur verksamhet ska organiseras, ledas och styras för att säkra en önskvärd och gynnsam utveckling utifrån trender och tendenser inom managementområdet. Kåre Bremer deltog vid alla tillfällen och presenterade utredningen *Utvecklad ledning av universitet och högskolor*.

Diversifierade inkomstströmmar

Expertgruppen för fastighetsfrågor har under 2015 initierat ett arbete kring donationer för lokaländamål till universitet och högskolor.

8. Bilagor

Bilaga 1

Medlemmar 2015

Blekinge tekniska högskola	Kungl. Konsthögskolan
Chalmers tekniska högskola	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Ersta Sköndal högskola	Linköpings universitet
Försvarshögskolan	Linnéuniversitetet
Gymnastik- och idrottshögskolan	Luleå tekniska universitet
Göteborgs universitet	Lunds universitet
Handelshögskolan i Stockholm	Malmö högskola
Högskolan Dalarna	Mittuniversitetet
Högskolan i Borås	Mälardalens högskola
Högskolan i Gävle	Röda Korsets högskola
Högskolan i Halmstad	Sophiahemmet högskola
Högskolan i Jönköping	Stockholms konstnärliga högskola
Högskolan i Skövde	Stockholms universitet
Högskolan Kristianstad	Sveriges lantbruksuniversitet
Högskolan Väst	Södertörns högskola
Karlstads universitet	Umeå universitet
Karolinska Institutet	Uppsala universitet
Konstfack	Örebro universitet
Kungliga Tekniska högskolan	

Bilaga 2

Översikt över SUHF:s verksamhet 2015

Remissvar

- Särskild kompletterande pedagogisk utbildning för personer med forskarexamen, december 2015
- En stärkt yrkeshögskola - ett lyft för kunskap, Ds 2015:41, november 2015
- UHR:s föreskrifter om vad som avses med lämplighet för lärar- eller förskolläraryrket, nov 2015
- Högre utbildning under 20 år, oktober 2015
- Delrapport från Ledningsutredningen, oktober 2015
- Mer trygghet och bättre försäkring, augusti 2015
- För framtidens hälsa - en ny läkarutbildning, juni 2015
- KB:s samverkansstruktur, förslag på ny form för nationell bibliotekssamverkan, maj 2015
- UHR:s förslag till ändrade fördelningskriterier av stipendier för avgiftsskyldiga studenter, maj 2015
- En mer flexibel ämneslärarutbildning, april 2015
- Kvalitetssäkring av högre utbildning, april 2015
- CSN:s föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiemedel, april 2015
- Föreskrifter för högskoleprovet, mars 2015
- Ny modell för utvärdering av utbildning på forskarnivå, januari 2015

Rekommendationer

Inga rekommendationer fastställdes under 2015.

Rapporter

- Expertgruppen för kvalitetsfrågor: slutrapport 2014-2015, oktober 2015
  - System för forskningsfinansiering och kvalitet – en internationell kunskapsöversikt, Stephen Hwang, Anders Malmberg, Ulf Heyman m.fl.
  - Ett otukat utvärderingslandskap inom högre utbildning och forskning växer fram – kan det leda till bättre kvalitet? Karin Röding
  - Kvalitetskonferens den 18 augusti 2015 på Konstfack, program
  - Lägerrapport om rankningar, Magnus MacHale Gunnarsson
  - Om lärosätens rätt att ansvara för utbildningsutvärderingarna i ett nationellt kvalitetssystem, oktober 2014
  - Seminarium kring utveckling av kvalitetssystem, program, april 2015
  - Seminarium kring utveckling av kvalitetssystem II, program, november 2015
- Rapport från arbetsgruppen för lagen om offentlig upphandling och fastighetsfrågor angående universitets och högskolors lokalanskaffningar och upphandlingsrättsliga frågor, oktober 2015
- Stipendiefinansierad forskarutbildning – kartläggning och förslag till rekommendationer, oktober 2015
- Learning together for change Conference-report, April 2015
- Ett urval – rapport om möjligheten att ta bort det andra urvalet i de nationella ansökningsomgångarna till högskolan.

Skrivelser

- SUHF:s inspel till den forskningspolitiska propositionen 2016, november 2015
- Skrivelse till Utbildningsdepartementet angående basåret, september 2015
- Yttrande till Utbildningsdepartementet angående upplåtande av studentbostäder, juni 2015
- Ett gemensamt inspel till en sammanhållen strategi för internationalisering av svensk högre utbildning, maj 2015

Konferenser och seminarier

Under 2015 genomfördes totalt 23 seminarier eller konferenser inom ramen för SUHF. Nedan finns en översikt tillsammans med det ungefärliga antalet deltagare. Utvärdering har inte genomförts systematiskt men då det gjorts är detta markerat. Dokumentation från konferenserna finns publicerade på SUHF:s hemsida.

Januari

16: Dialogseminarium i Stockholm för högskoleledningar och forskningsfinansiärer (96 deltagare).

Mars

26: Förbundsförsamling på Högskolan Dalarna (65 inklusive kansli och externa).

April

27-29: SUHF:s Afrikaprojekt i Arusha, Tanzania, för forskare med anknytning till *Education for All* (EFA) (211 deltagare).

29: Det nya kvalitetssystemet (del 1) på Stockholms universitet för kvalitetsansvariga eller motsv (97 deltagare).

Maj

7-8: Högskolornas forum för redovisningsfrågor (HfR), vårkonferens på Säröhus, Göteborg, för ekonomichefer m.fl. (69 deltagare, utvärderas varje gång nogsamt).

20: Framtidens lärandemiljöer i Kista, för lärare, fastighetschefer, bibliotekschefer, personer som arbetar med högskolepedagogisk utveckling, studenter, m.fl. (107 deltagare).

Juni

1: Forum för bibliotekschefer på Stockholms universitet, för bibliotekschefer (32 deltagare).

30: Seminarium under Almedalsveckan tillsammans med SFS (ca 130 deltagare).

Juli

1: Halvdag med seminarier under Almedalsveckan (ca 170 som mest).

Augusti

18: Kvalitets- och utvecklingsarbete inom administration, Konstfack, Stockholm, för chefer inom högskoleadministrationen (193 deltagare).

September

Oktober

9: Forskningsadministration i fokus på Norra Latin, Stockholm, för personal på central-, fakultets- och institutionsnivå (285 deltagare, utvärdering genomfördes och det finns stor önskan om fler liknande konferenser).

20: Jubileumskonferens på Göteborgs universitet för alla intresserade (130 deltagare).

21: Förbundsårsamling på Göteborgs universitet (70 inklusive kansli och externa).

November

5-6: Forum för bibliotekschefer på Vår Gård, Saltsjöbaden, för bibliotekschefer (34 deltagare).

6: Det nya kvalitetssystemet (del 2) på Uppsala universitet, för kvalitetsansvariga eller motsv. (116 deltagare).

10: Arbetsgivar dagen på KTH för rektorer och förvaltnings- och personalchefer (52 deltagare).

12: Ledning och styrning på Stockholms universitet, för alla intresserade (70 deltagare).

12-13: Högskolornas forum för redovisningsfrågor (HfR), höstkonferens på Nova Park, Knivsta, för ekonomichefer m.fl. (70 deltagare, utvärderas varje gång nogsamt).

18: Ledning och styrning på Göteborgs universitet, för alla intresserade (70 deltagare).

25: Konferens om meritering inom forskning, utbildning och samverkan på Norra Latin, Stockholm (79 deltagare).

December

1-2: HR i högskolan på Örebro universitet för HR-personal (260 deltagare).

2: Ledning och styrning på Malmö högskola, för alla intresserade (72 deltagare).

4: Det akademiska lärarskapet. Konferens om högskolepedagogik, Stockholm, för högskoleledningar och högskolepedagogiskt ansvariga (81 deltagare).

Bilaga 3

Presidiedagar 2015

Datum	Organisation	Personer
150225	SDS Läraryrskonventet Westander Lämplighetsprovning KB	Eva Malmström Jonsson Maria Jarl och Mats Tegmark Mikael Persson, Camilla Björkman och Bo G Andersson Tuula Kuosmanen, UHR; Per Lindqvist och Karin Nordäng, Linnéuniversitetet; Jonathan Liljedahl, Högskolan i Jönköping Gunilla Herdenberg och Björn Brorström, Högskolan i Borås
150319	SFS Bologna Follow-up-group Formas Utbildningsdepartementet (universitet- och högskoleenheten och forskningspolitiska enheten) Statens servicecenter	Rebecka Stenkvist och Johan Alvfors Albin Gaunt, Anna Beijmo, Karin Åmossa, Karin Järplid Linde, Anders Ahlstrand, Per Rosenblad och Cecilia George Ingrid Petersson och Gia Destouni Therese Ahlqvist, Mikaela Staaf, Mats Johnsson och Tina Abelin Thomas Pålsson och Charlotte Johansson Ahlström
150608	Riksbankens jubileumsfond Diskrimineringsombudsmannen SFS Ny rektor Ny rektor	Göran Blomqvist Martin Mörk och Anne-Charlott Callerstig Johan Alvfors och Caroline Sundberg Håkan Pihl, Högskolan i Kristianstad Torbjörn von Schantz, Lunds universitet
150917	Försvarsmakten KB Ny rektor	Göran Oscarsson och Mia Jungefors Gunilla Herdenberg och Björn Brorström, Högskolan i Borås Louise Stjernberg, Röda Korsets högskola
151216	SFS Läraryrskonventet Myndigheten för yrkeshögskolan	Johan Alvfors och Caroline Sundberg Maria Jarl och Anders J Persson Thomas Persson och Johan Blom

Bilaga 4: SUHF:s arbetsgrupper under 2015

Namn	Ordförande/Extern sekreterare, verkställande ledamot el motsv	Övriga ledamöter från medlemslärosäten 31/12 2015 eller vid slutrapport	Mandatperiod
Arbetsgivargruppen	Pam Fredman, GU	HiS, HH, UmU, MaH, MdH, LiU	1 januari 2015 – 31 december 2016
Arbetsgruppen för betygsfrågor	Hans Adolfsson, SU	SU, CTH, LiU, HB, GU	1 mars 2014 – 31 december 2015
Arbetsgruppen för framtidens lärandemiljöer	Anders Fällström, UmU	KI, KMH, LU, HD, LTU, UmU	1 juni 2014 – 31 december 2015
Arbetsgrupp för geodata	Göran Adelsköld, SLU	HD, LU, UU, SU	1 januari 2014 – 31 december 2016
Arbetsgruppen för översyn av rekommendation om mål för högskolepedagogisk utbildning	Sigbritt Karlsson, HiS	UmU, LU, ÖRU, SU	1 oktober 2014 – 30 juni 2016
Arbetsgruppen för samarbete mellan SUHF och Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH)	MYH	HiB, HiJ	1 oktober 2013 – 31 december 2015
Arbetsgruppen för språkämnen	Eva Wiberg, LU	UU, HV, HD	1 januari 2014 – 31 december 2016
Expertgruppen för arkiv- och dokumenthantering	Susanne Kristensson, LU	HD, KI, GU, UmU, LTU, HiB	1 januari 2015 – 31 januari 2016
Bedömningshandboksgruppen	Magnus Mörck, Konstfack	UmU, UU, MaH, LiU, LTU, SU, LU	1 januari 2014 – 31 december 2016
Expertgruppen för fastighetsfrågor	Staffan Sarbäck, LTU <i>Owe Flodin, ÖRU (Bengt Sedvall, KTH)</i>	LiU, LnU, LU, KI, KMH, GU, UmU, SLU, SU	1 september 2014 – 31 december 2015
Expertgruppen för forskningsadministrativa frågor	Jörgen Tholin, GU <i>Ludde Edgren, GU</i>	BTH, CTH, HH, LiU, SLU, LU, UmU, (KI, adj)	4 oktober 2015 – 31 december 2016
Expertgruppen för internationaliseringsfrågor	Eva Malmström Jonsson, KTH <i>Per Nilsson, UmU</i>	LU, BTH, UU, MaH, ÖRU, HHS	1 september 2015 – 31 december 2017
Expertgruppen för kvalitetsfrågor	Anders Söderholm, Miun <i>Kristina Josefson, MaH</i>	GU, LiU, LnU, MdH, SKH, UU, GU	1 januari 2014 – 31 december 2015
Expertgruppen för studieadministrativa frågor	Joakim Malmström, SU <i>Cilla Häggkvist, UU</i>	HH, KI, LiU, LTU, LU, KMH, UmU	1 juli 2014 – 31 december 2015
Forum för bibliotekschefer	Björn Brorström, HB <i>Karin Grönvall, SH</i>	MaH, GU, KTH, Miun, LTU, UmU, SU	1 januari 2014 – 31 december 2015
Förhandlingsgrupp för avtal mellan SUHF och Bonus Copyright Access	Susanne Kristensson, LU	HiJ, UmU, KMH	1 januari 2014 – 31 december 2015
Högskolornas Forum för redovisningsfrågor (HfR)	Susanne Wallmark, MaH <i>Björn Magnusson, MdH</i>	GU, LU, MaH, UU, SU, KTH, SKH	1 januari 2014 – 31 december 2015
Samordningsgrupp för högskoleprovet	Peder Tjäderborn, UmU	UU, SU, HV, UmU	1 november 2013 – 30 oktober 2016
Samverkansgruppen SUHF-UHR	Anders Söderholm, Miun	UU, LnU, Konstfack, SU	1 januari 2015 – 31 december 2016
SUHF:s program för ledare i akademin och rektorsprogrammet	Göran Bexell, LU <i>Lotta Löfgren Markör, LiU</i>	HV, HHS, GU	1 juli 2012 – 30 juni 2016
Learning together for change	Cecilia Christersson, MaH	GU, HD, UU, LU, KaU	t.o.m. 27-29 april 2015

Förutom de externa sekreterarna eller verkställande ledamöterna har kansliets personal fungerat som sekreterare i flertalet av dessa arbetsgrupper.

Bilaga 5

Verksamhetsberättelse för Högskolans forum för redovisningsfrågor 2015

Högskolornas Forum för Redovisningsfrågor (HfR) är ett samarbetsorgan inom ekonomiområdet för universitet och högskolor inom SUHF och fungerar i dessa frågor också som en träffpunkt för samverkan med berörda myndigheter och utbildningsdepartementet. HfR leds av en styrgrupp och har funnits sedan mitten av 1990-talet.

Uppdrag

HfR har SUHF:s uppdrag att bl.a. genom seminarier och projekt utveckla en god redovisningssed och uppmärksamma ekonomistyrningsfrågor inom högskoleområdet. Inom HfR diskuteras principer och tolkningar av redovisningens innehåll, ofta i samverkan med departement och myndigheter. I uppdraget ingår även att uppmärksamma förbundets ledning på frågor där remisser och skrivelser bör avlämnas eller vilka rekommendationer som bör utfärdas. Styrgruppen tar fram underlag i sådana ärenden åt styrelsen. HfR har även ett särskilt uppdrag att följa effekterna av implementeringen av SUHF:s redovisningsmodell för indirekta kostnader och informera SUHF:s ledning om eventuella justeringar.

HfR bedriver en populär och välbesökt seminarieverksamhet kring frågor av betydelse för ekonomiområdet.

HfR genomför varje år två större konferenser, i maj och i november. Samverkan sker med utbildningsdepartementet, Ekonomistyrningsverket (ESV), Riksrevisionen, Universitetskanslersämbetet, Universitets- och högskolerådet m.fl.

Inom HfR har ett redovisningsråd instiftats. Rådets uppgift är att tolka regler och föreskrifter som utges av regeringen och ESV i syfte att underlätta för sektorns myndigheter. Rådet ska utveckla och verksamhetsanpassa externa redovisningskrav. Rådet ska även medverka i besvarandet av remisser, som ställs till lärosätena, avseende ekonomistyrning. Rådet har också uppdraget att förvalta den modell för redovisning av direkta och indirekta kostnader som beslutades vid SUHF:s förbundsårsamling november 2007.

Ledamöter i styrgruppen 2015

I slutet av verksamhetsåret bestod styrgruppen av följande personer:

- Susanne Wallmark, Malmö högskola, ordförande
- Björn Magnusson, Mälardalens högskola, samordnare
- Claes Nilsson, Uppsala universitet
- Pia Grankvist, Stockholms konstnärliga högskola
- Lise Bröndum, Lunds universitet
- Lars Nilsson, Göteborgs universitet
- Susanne Odung, Kungliga tekniska högskolan

Med 2015 års utgång lämnade följande ledamöter styrgruppen:

- Carl-Henrik Bonde, Malmö högskola
- Conny Kjell, Stockholms universitet
- Lena Törnborg, Linköpings universitet

Konferensverksamhet

Under 2015 har HfR genomfört två nationella konferenser, den 7-8 maj på Säröhus och den 12-13 november på Nova Park, Knivsta. Vid båda konferenserna deltog cirka 70 personer från näst intill samtliga av SUHF:s medlemslärosäten.

Konferenserna tar upp aktuella ämnen för sektorn och fungerar också som ett tillfälle att främja nätverk mellan deltagarna. Stående inslag är aktuell information från Utbildningsdepartementet, Riksrevisionen, UKÄ, Vetenskapsrådet och ESV, liksom rapportering om aktuella frågor som behandlas av HfR:s redovisningsråd.

Utöver detta deltog Björn Brorström, rektor Högskolan i Borås, på vårkonferensen och talade kring högskolans omvärld. Vid höstkonferensen presenterade Kåre Bremer utredningen Ledningsfunktioner i högskolan och Lars Haikola redovisade om utredningen Högre utbildning under tjugo år.

Konferenserna har planerats och letts av styrgruppen. Inriktningen på konferenserna bestäms med utgångspunkt i deltagarnas förslag samt aktuella frågor inom högskolesektorn. Konferenserna utvärderas regelbundet och får alltid höga eller mycket höga betyg av deltagarna.

Övrigt

SUHF arrangerar sedan ett antal år i januari ett dialogseminarium mellan lärosäten och forskningsfinansiärer. HfR har genom flera år bidragit i planeringen av arrangemanget. 2015 deltog närmare 100 personer, av dessa representerade ett 30-tal olika finansiärer.

HfR deltog i konferensen Forskningsadministration i fokus med knappt 300 deltagare på Norra Latin i Stockholm i oktober genom ett par seminarier om uppdrag och bidrag. Konferensen var arrangerad av SUHF:s expertgrupp för forskningsadministrativa frågor. Såväl Expertgruppen för forskningsadministrativa frågor som HfR vill fortsätta att genomföra liknande arrangemang.

Ann-Kristin Mattsson, Lunds universitet, har under året haft SUHF:s fortsatta uppdrag att göra en jämförande studie av de indirekta kostnaderna på lärosätena motsvarande de som gjorts 2010-2014.

HfR:s redovisningsråd

I mars 2007 ställde sig förbunds församlingen bakom grunderna i rapporten *Redovisning av indirekta kostnader vid universitet och högskolor* som avlämnades av SUHF:s dåvarande arbetsgrupp för full kostnadstäckning.

Redovisningsrådet har ansvaret för att förvalta modellen. Detta medför ansvar för att bevaka behov av förändringar eller förtydliganden och lämna förslag till styrgruppen.

Redovisningsrådet medverkade under 2014 i framtagandet av en nya rekommendationer angående *Lokalkostnader vid universitet och högskolor* (REK 2014:1). Under 2015 har en vägledning för tillämpningen av rekommendationerna tagits fram.

Redovisningsrådet har under året samverkat med ESV och Vetenskapsrådet.

Redovisningsrådets sammansättning åren 2014-2015 har varit:

- Christina Adolfsson, Umeå universitet
- Stefan Axelsson, Högskolan i Skövde
- Joakim Karlsson, Linnéuniversitetet
- Lena Nielsen, Malmö högskola
- Susanne Odung, Kungliga Tekniska Högskolan
- Lars Thorell, Sveriges lantbruksuniversitet
- Lena Törnberg, Linköpings universitet (samordnare)
- Margareta Uvhagen Antoni, Uppsala universitet

Representation i andra organ, uppdrag mm

- Susanne Wallmark ingår i UKÄ:s referensorgan för effektivitet, vars uppdrag gick ut i med årsskiftet 2015/16.
- Conny Kjell ingick fram till årsskiftet 2015/16 i Riksgäldens referensgrupp för statliga betalningar.
- Agneta Frode Blomberg är SUHF:s representant i ESV:s ekonomichefsråd.

Ekonomi

HfR:s verksamhet finansieras av deltagarnas avgifter samt eventuella tidigare avsatta medel när det behövs. Kostnaderna för årets verksamhet uppgick till 477 000 kr och intäkterna till 419 000 kr. Utgående balans var minus 57 000 kr. Underskottet var planerat och täcks väl av sparat kapital.

2016-02-04

Susanne Wallmark
Ordförande

Bilaga 6

Verksamhetsrapport för SUHF:s Forum för bibliotekschefer 2015

Inledning

Målgruppen för denna verksamhetsrapport är i första hand SUHF:s styrelse. Syftet är att spegla årets aktiviteter och diskussioner inom SUHF:s Forum för bibliotekschefer. Se även suhf.se för minnesanteckningar från styrgruppsmöten och dokumentation från konferenser.

Styrgruppen för Forum för bibliotekschefer 2015

Styrgruppen för Forum har under året bestått av följande personer (enligt beslut): Björn Brorström (Högskolan i Borås) (ordförande), Karin Grönvall (Södertörns högskola) (vice ordförande), Margareta Hemmed (Göteborgs universitet), Mats Herder (Kungl. tekniska högskolan), Gunilla Lilie Bauer (Malmö högskola), Morgan Palmqvist (Mittuniversitetet), Jenny Samuelsson, (Luleå tekniska universitet), Mikael Sjögren (Umeå universitet) och Wilhelm Widmark (Stockholms universitet). Linda Gerén (SUHF) har knutits till gruppen och deltagit i styrgruppsmöten. Styrgruppen har träffats sex gånger under året, minnesanteckningar finns på SUHF:s webbplats. Styrgruppen har bl a fört samtal med Kungliga biblioteket om nationell biblioteksstrategi. Utredaren Erik Fichtelius deltog under hösten såväl på en styrgruppsmöte som på den årligen återkommande chefskonferensen i november.

Under 2013 och 2014 hölls workshops och diskussioner med hela Forum för bibliotekschefer för att ta fram ett antal områden som vi vill utveckla på nationell nivå. SUHF har också i manifestet Framtiden börjar nu! identifierat viktiga områden för framtiden: kompetens, dialog och profil, och dessa har vi utgått ifrån i vårt arbete. Efter sommaren 2015 var vi så klara med vårt 4-punktsprogram. Som vi skriver i programmet har högskolebiblioteken en viktig roll i kvalitetsutvecklingen vid landets lärosäten. Biblioteken har i dag ansvar för nya strategiska arbetsområden, ofta som stöd till lärosätesledningen, samtidigt som det finns ett fortsatt behov av nära samarbete med, och stöd till, kärnverksamheten. Medielandskapet blir allt mer komplext vilket gör att fördjupade kunskaper inom vetenskaplig publicering krävs. En förutsättning för att biblioteken ska kunna fullfölja sina uppdrag är en ökad integration med, och förståelse för, utbildnings- och forskningsprocesserna samt att den egna verksamheten planeras, utvärderas och utvecklas i samspel med lärosätenas verksamhet i stort. Vi måste också se möjligheterna i nationella och internationella lösningar för forskningsinfrastruktur.

De fyra utvecklingsområden vi prioriterar att arbeta nationellt med är

1. Tillgång till vetenskaplig information

- Högskolebiblioteken ska erbjuda en relevant och effektiv digital vetenskaplig informationsförsörjning
- Högskolebiblioteken ska erbjuda tillgång till äldre material i digital form efter forskarnas behov och utvecklingen av forskningsmetoder
- Högskolebiblioteken ska erbjuda en effektiv tillgång till samlingar i tryckt eller digital form.
- Högskolebiblioteken ska utveckla en effektiv infrastruktur för åtkomst till vetenskaplig information.

2. Forskningsinformation och forskningsdata

- Högskolebiblioteken ska, inom infrastruktur för forskningsinformation, göra publikationsdata tillgänglig, kvalitetssäkrad och användbar.
- Högskolebiblioteken ska bidra till att forskningsdata, som resultat av forskning vid svenska lärosäten, är tillgänglig, kvalitetssäkrad och användbar.

3. Lärandemiljöer

- Högskolebiblioteken ska vara en aktör i respektive lärosätes utformning av lärandemiljöer, i den nationella diskussionen samt ta ansvar för att skapa starka lärandemiljöer inom bibliotekets ram.

4. Biblioteken som kvalitetshöjare

- Högskolebiblioteken ska driva en aktiv metodutveckling och det arbetet ska vara tydligt och synligt.

Mer information och programmet i sin helhet finns på:

<http://www.suhf.se/arbetsgrupp/forumforbibliotekschefer>

Forums uppdrag 2015

Forum fokuserade under 2014-2015 på två av de områden som SUHF identifierat i Framtiden börjar nu – kompetens och dialog. När det gäller profilering arbetar lärosätesbiblioteken framför allt som stöd och infrastruktur till lärosätenas utbildning och forskningsverksamhet som i sin tur kan ha olika strategisk inriktning.

Under områdena och uppdragen för Forum nedan följer texter om aktiviteter under 2015.

Kompetens - Forum för bibliotekschefer chefsnätverk

Kompetens krävs för ett ansvarsfullt ledarskap. Forum fokuserar på framtida chefsförsörjning eftersom biblioteksledningarna genomgår nu en generationsväxling samtidigt som biblioteken får en alltmer strategisk roll på lärosätena.

I SUHF Forum för bibliotekschefer regi pågår sedan hösten 2013 en ledarskapsatsning i form av ett treårigt nätverk enligt den så kallade SUHF-modellen. Under 2015 har två internat genomförts under ledning av konsulten Elsebeth Tank. Gruppen bestod vid utgången av 2015 av 27 deltagare från 16 lärosäten. Under 2015 genomfördes också en halvtidsutvärdering som visade på positiva omdömen om nätverket och nätverkets betydelse.

Vårens internat hölls under temat "Entreprenörskap och innovation" och förlades till Luleå. Höstens internat hölls under temat "Relationellt ledarskap" i Lund. Arbetsgruppen som består av Catrin Mårdell, Försvarshögskolan, Jenny Samuelsson, Luleå Tekniska universitet, Gunilla Sundström, Uppsala universitet och Catta Torhell, Linnéuniversitetet, har en representant närvarande vid respektive internat. Våren 2016 har nätverket sitt sista internat. En ny arbetsgrupp kommer att fungera beställargrupp för en ny omgång av program/ledarskapsnätverk som startar tidigast under 2017.

Dialog - Samarbetet med Kungl. biblioteket

I och med KBs utvidgade uppdrag måste Forum ytterligare bevaka universitets- och högskolebibliotekens intresseområden. KBs inflytandestruktur är en central plattform för detta arbete. Här prioriterar vi dialog.

Under 2015 har KB presenterat en ny struktur, nu kallad samverkansstruktur och SUHF har fått förfrågan att ta fram ett antal representanter till grupperingar inom denna. I sitt remissyttrande till den nya samverkansstrukturen föreslog SUHF partsgemensamma arbetsgrupper kring styrning, uppföljning och samverkan gällande BIBSAM-konsortiet och LIBRIS nationella infrastruktur, vilket nu genomförs.

Under 2015 har KB fått regeringens uppdrag att ta fram en nationell biblioteksstrategi för hela biblioteksväsendet. Arbetet kommer att pågå under fyra år och SUHF-biblioteken kommer att involveras i detta. Under 2015 startades därför en dialog kring våra centrala utvecklingsområden med Erik Fichtelius, som KB anställt för att genomföra uppdraget med den nationella strategin.

Dialog - Nationella infrastrukturen för informationsförsörjning – BIBSAM, Libris

Ett mycket viktigt område för universiteten och högskolorna är utvecklingen av den nationella infrastrukturen för informationsförsörjning. KB är en given samarbets- och dialogpartner och SUHF-biblioteken måste säkra ett inflytande över KB:s strategiska planering och utveckling av den nationella infrastrukturen.

Det viktigaste gällande Bibsam har varit, och är, förhandlingarna med KB om framtida styrformer för konsortiet, samt arbetet med att få större lärosätens engagemang i förhandlingarna med de större förlagen. Vi utformar förhandlingsgrupper med handläggare från Kb och lärosätena samt en bibliotekschef. Vi för diskussioner med Vetenskapsrådet om Springer Compact.

Från Forums håll har inga aktiviteter funnits 2015 kring utvecklingen av LIBRIS, då vi avvaktat ny samverkansmodell.

Dialog och Kompetens – SwePub och bibliometri

Synliggörande och spridning av Sveriges vetenskapliga publicering blir allt viktigare för lärosätena och för Sverige som forskningsnation. Utvärdering genom bibliometriska metoder har därför fått en allt större tyngd vid utvärdering och resurstilldelning såväl lokalt som nationellt. Det är av stor vikt att det finns högkvalitativa och jämförbara data för detta ändamål. SUHF/Forum ska bevaka och delta i KBs arbete med att utveckla SwePub.

Under 2015 har Forum deltagit aktivt i styrgruppen för SwePub samt i de referens- och arbetsgrupper som ingår i arbetet med målet att SwePub ska vara en högkvalitativ databas som kommer kunna nyttjas av lärosätena som grund till nationella analyser av publiceringsmönster.

Arbetsgruppen för bibliometri¹ har fokuserat på seminarier och utbildningsinsatser. Diskussioner har även förts om utvecklingen inom bibliometriområdet och gruppen har av styrgruppen för Forum fått i uppdrag att ta fram förslag till riktlinjer för användning av utvärderande bibliometri som vi hoppas kunna få stort gensvar för under 2016. Seminarier med teman som verktyg för hantering av bibliografisk data och "best practice" för utvärderande bibliometri har genomförts med stor uppslutning. Gruppen har deltagit i en workshop om analysbehov kopplat till SwePub. Arbetsgruppen har ordnat en två-dagars kurs i bibliometri i samarbete med Bibliotekshögskolan. Utbildningen behandlade grundläggande begrepp och indikatorer samt praktiska verktyg för sammanställning av statistik av publikationer. Arbetsgruppen har under året bevakat tillgången till den norska

---

¹ Medlemmar i gruppen var under 2014 och 2015: Peter Sjögårde, Kungliga tekniska högskolan (ordförande), Michael Andersson, Umeå universitet, Solbritt Andersson, Linnéuniversitetet, Camilla Hertel Lindelöw, Södertörns högskola, David Lawrence, Linköpings universitet, Maria Prager, Chalmers tekniska högskola, Hampus Rabow, Malmö högskola, Marie Strähle, Sveriges lantbruksuniversitet, Daniel Wadskog, Karolinska Institutet och Fredrik Åström, Lunds universitet.

listan och haft kontakt med NSD i Norge. Gruppen har också följt utvecklingen av SwePub och de krav som ställs på data för kommande användning.

Forum för bibliotekschefer vårkonferens, 1 juni 2015

Vårkonferensen hölls på Stockholms universitetsbibliotek, och vi fick tillfälle att besöka de ombyggda lokalerna. Under konferensen hölls presentationer om Vetenskapsrådets riktlinjer för öppen tillgänglighet till publikationer och data (Lisbeth Söderqvist och Anna Wetterbom, VR), upphovsrättsfrågor i ett europeiskt sammanhang (Jonas Holm, jurist Stockholms UB). Vi hade också gruppdiskussioner om BIBSAM samt om biblioteket som OH-kostnad.

Forum för bibliotekschefer höstkonferens, 5-6 november, 2015

Höstkonferensen förlades på Vår Gård, Saltsjöbaden. Dag 1 hölls en presentation om SNDs arbete med forskningsdata (Max Petzold, SND, m.fl), bibliometrigruppen presenterade sitt förslag på riktlinjer för utvärderande bibliometri (Camilla Hertil Lindelöw, bibliometrigruppen och Södertörns högskolebibliotek), och Erik Fichtelius och Karin Linder presenterade arbetet med Nationell biblioteksstrategi. Vi diskuterade som vanligt aktuella frågor: KB:s samverkansstruktur, BIBSAM, fyrapunktsprogrammet, svensk biblioteksförnings utvecklingsråd m.m.

Framtida uppdrag Forum

Forum för bibliotekschefer utgör ett viktigt nätverk för att stärka SUHF-biblioteken och en samlade part i Kungl. bibliotekets samverkansarbete. I och med KBs uppdrag för samverkan inom hela biblioteksväsendet och uppdraget att ta fram en nationell biblioteksstrategi är det av stor vikt att SUHF har en kanal att föra fram sina ståndpunkter. I och med Programmet för fyra prioriterade områden har Forum en plattform att arbeta vidare med biblioteksutveckling nationellt med mål att uppnå effektiviseringsvinster i verksamheterna vid lärosätena och att bidra till ökad kvalitet i utbildning och forskning.

Ett annat underlag utgör också den promemoria som utarbetats av Forum med anledning av regeringens arbete med forskningspropositionen för 2017-2020. I denna betonas behovet av en högkvalitativ infrastruktur för utvecklingen av forskningsmiljöer och bibliotekens roll i denna struktur. Vidare påpekas betydelsen av att intensifiera arbetet med att tillgängliggöra vetenskaplig data och publicerade forskningsresultat. Utvecklingen mot Open science och Open access måste prioriteras. Utveckling av SwePub till en publiceringsdatabas av hög kvalitet för bibliometriska analyser är också anläggningen och helt oavhängig kommande beslut om användning av den av Vetenskapsrådet föreslagna utvärderingsmodellen.

Bilaga 7

Verksamhetsrapport från SUHF:s program för ledare i akademien 2015

I arbetet med *SUHF:s program för ledare i akademien* ingår att driva utveckling och genomförande av dels HeLP (SUHF:s Högre LedarProgram), dels Rektorsprogrammet. Det sistnämnda genomförs tillsammans med Universitetskanslersämbetet (UKÄ).

Rektorsprogrammet riktar sig främst mot nya rektorer. Vid sju tillfällen träffas gruppen under knappa två dagar. Exempel på programpunkter är: personligt ledarskap, uppdraget som rektor, omvärldsspaning, strategiprocesser, ledningsgrupper, mediaträning mm. Rektorerna får även möjlighet att genomgå en 360-graders analys.

HeLP är ett ledarprogram för nivån under rektor, dvs pro- och vicerektorer, dekaner, universitetsdirektörer och förvaltningschefer m fl. Programmet består av nio tillfällen à knappt tre dagar med bl a följande innehåll; förväntningar på ledarskap inom akademien, villkoren för sektorn, kommunikation och framförande, omvärldsspaning, krishantering, grupputveckling, samtal om svåra frågor mm.

Under 2015 genomfördes följande verksamhet

HeLP 5

HeLP 5 startade i mars 2014 och avslutades i augusti 2015. Deltagarna var 22 personer, 11 kvinnor och 11 män. Deltagarna var prorektorer, vicerektorer, dekaner (och motsvarande), tf VD och förvaltningschef. En deltagare hoppade av under programmet, då denne fick ett rektorsuppdrag. En nyhet i programmet var ett utbyte med Leadership Foundations Top Management Program.

HeLP 6

HeLP 6 började i november 2014 och avslutas i augusti 2016. I programmet deltar 21 personer, 12 kvinnor och 9 män, vilka är prorektorer, vicerektorer, dekaner (och motsvarande), VD, prefekt samt förvaltningschefer och förvaltningsdirektörer.

HeLP 7

HeLP 7 hade det första passet i september 2015 och avslutas i februari 2017. I programmet deltar 25 personer, 14 kvinnor och 11 män, vilka är prorektorer, vicerektorer, dekaner/motsvarande samt förvaltningschefer och en universitetsdirektör.

Rektorsprogram 3

RP 3 startade under 2015 med sex deltagande rektorer, tre kvinnor och tre män. En nyhet i programmet är ett utbyte med Leadership Foundation. Rektorer från England deltar vid ett tillfälle, då de tillsammans med de svenska rektorerna diskuterar lärosätesspecifika frågor och aktuella strategiska frågor, såsom internationalisering.

Utvärdering

HeLP: Samtliga program erhåller överlag mycket höga betyg i utvärderingarna. En ständig utveckling sker av passen för att anpassa dem till respektive deltagargrupp.

RP: Programmen är uppskattade och vid varje tillfälle ges synpunkter på eventuell utveckling. Några av modulerna på programmet är under utveckling för att bättre passa rektorer.

Organisation

SUHF:s program för ledare i akademien leds av en styrgrupp och genomförs av två programledare. I styrgruppen ingår programledare, en representant för UKÄ, SUHF:s generalsekreterare samt, av SUHF utsedda, ledamöter, varav en utses till ordförande. Programledarna utarbetar, genomför, följer upp och kvalitetssäkrar programmen i dialog med styrgruppen. Under året har nya ledamöter ersatt Kerstin Lagerström och Sture Nordh. Styrgruppen består numera av följande deltagare: Göran Bexell (ordförande), Kerstin Norén (vice ordförande), Marianne Granfelt, Ingrid Elam, Lärke Johns, Lars Ågren och Eva Nordmark. Dessutom är Paul Gentle, Leadership Foundation adjungerad ledamot.

Under 2015 har ett arbete påbörjats av styrgruppen med att utveckla en strategisk plan för SUHF:s program för ledare i akademien.

Två programledare har svarat för det operativa genomförandet av programmen. Lotta Löfgren-Markör (HeLP 5 och 7 samt Rektorsprogram 3) och Cecilia Agrell (HeLP 6 samt Rektorsprogram 3). Programledarna deltar även vid styrgruppens möten.